

Napjatě očekávaná ukrajinská protiofenzíva se setkává s chmurnou realitou

ET epochtimes.cz/2023/10/07/napjate-ocekavana-ukrajinska-protiofenziva-se-setkava-s-chmurnou-realitou

Andrew Thornebrooke

7. října 2023

Ukrajínští vojáci se každý den plahočí přes nánosy zaschlého bahna. Často se zastavují a drží se při zemi. Po většinu dne se krčí v zákopech, zatímco čekají, až jejich odminovací vozidla z dob sovětské éry dokončí svůj náročný úkol.

Vědí, že je poblíž ruská jednotka. Možná hned za stromořadím.

Rusko shromáždilo 100 000 vojáků a více než 500 bojových tanků východně odtud, za Bachmutem. Nikdo z vojáků neví, kde se tyto ruské jednotky rozmístí, ale všichni vědí, že se rozmístí. Možná už se tak stalo. Den bez kontaktu je mimořádně vzácný.

Mohou jen doufat, že jednotka znovu nezaútočí. Už přišli o mnoho mužů a nemohou si dovolit přijít o schopnost odminovat.

Když budou mít tito Ukrajinci štěstí, postoupí dnes o délku dvou fotbalových hřišť.

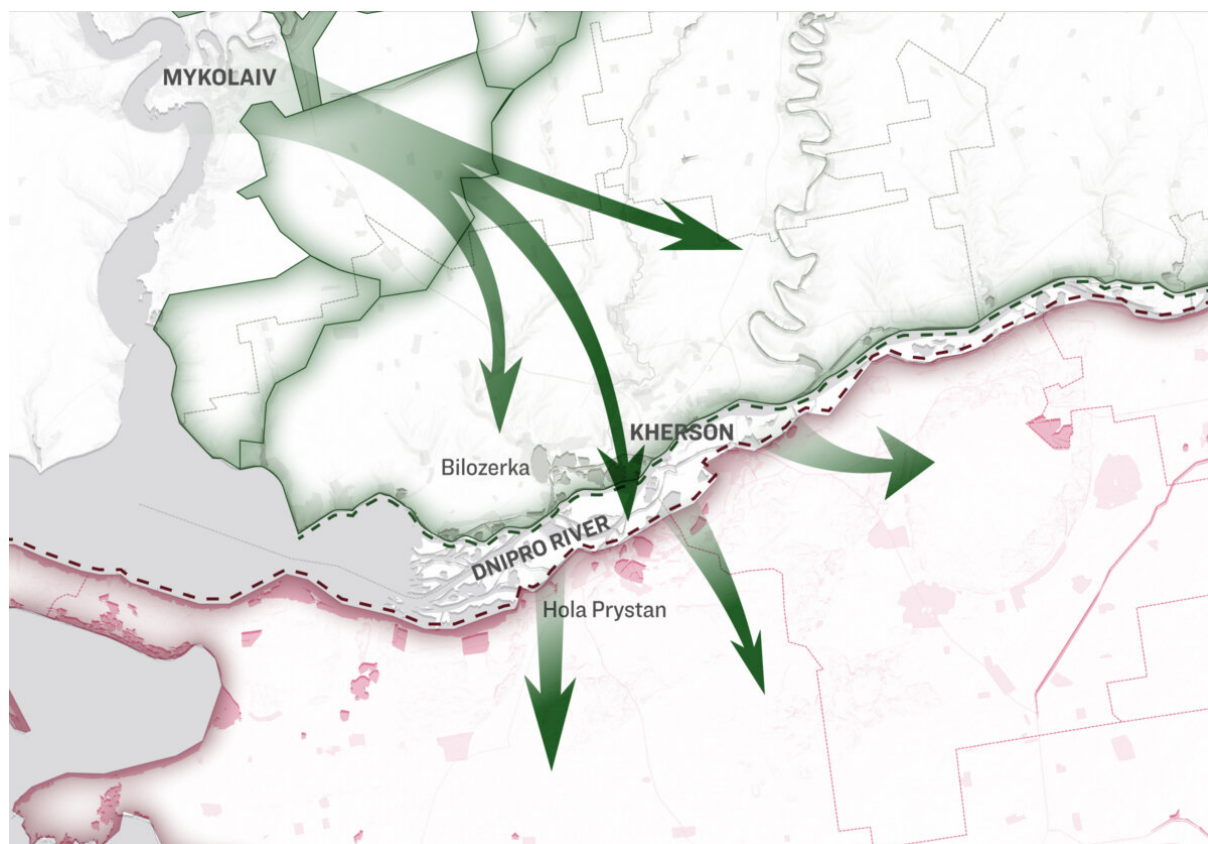
Trojzubec

Stejně je to na většině frontových linií, které se nyní táhnou více než 950 kilometrů a protínají celou zemi.

Po pouhých čtyřech měsících ukrajinské protiofenzívy jsou boje jako mlýnek na maso, ve kterém se zisky měří na metry a nikdy ne na kilometry. Přesto Ukrajina postupuje dál, pomalu a neúnavně na jih a východ do okupovaného území.

Na Rusy útočí třemi hlavními směry, které připomínají hroty trojzubce v ukrajinském erbů.

Na jihu země provádí ukrajinské síly obojživelné útoky přes řeku Dněpr u Chersonu. Právě na tomto úseku řeky dosáhly největších úspěchů, a pokud se jim podaří postoupit dále, mohou si do konce příštího roku zajistit cestu na okupovaný Krym.

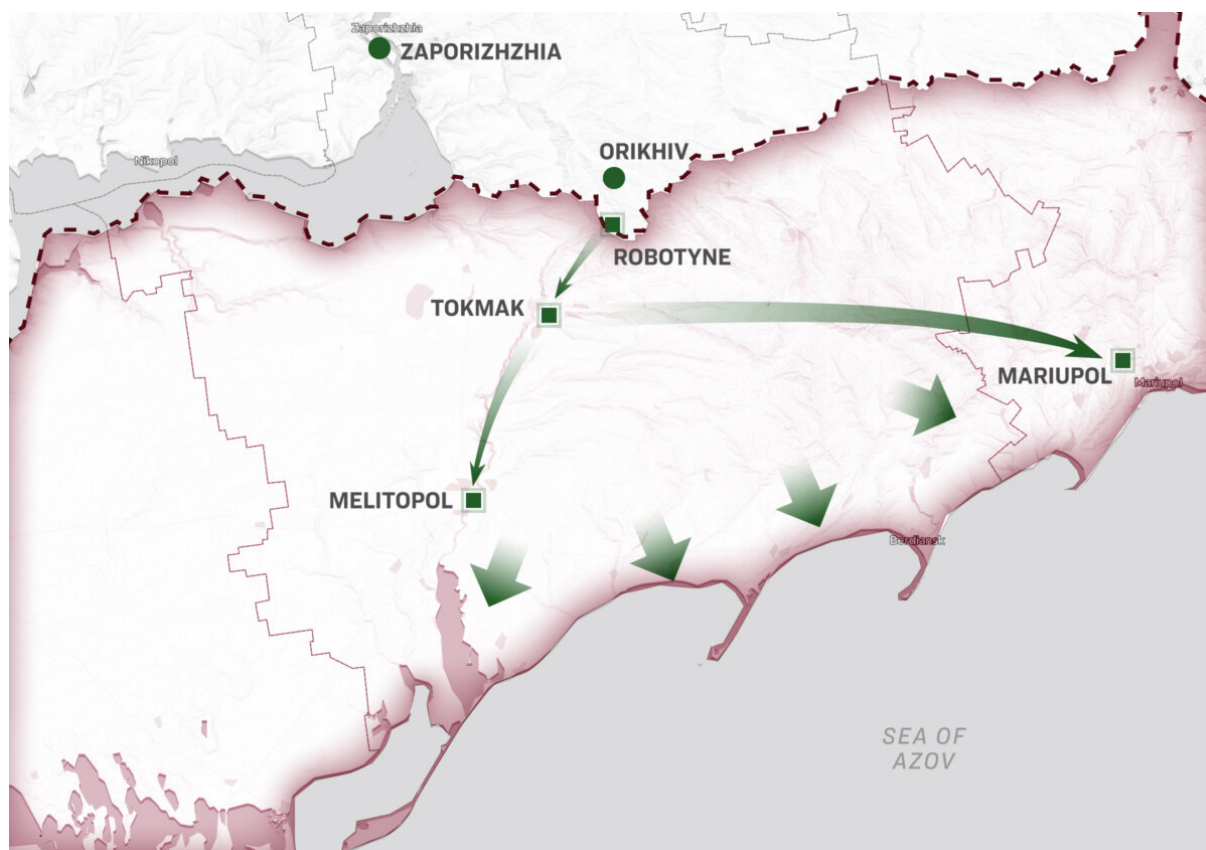
Ilustrace ukrajinských vojsk zahajujících útoky přes řeku Dněpr směrem na Krym u Chersonu. (Ilustrace The Epoch Times, Shutterstock)

Na východě pochodují kolem trosk padlého Bachmutu a snaží se posílit obranu proti stále rostoucí masě ruských záloh.

Mezi oběma body – na špičce trojzubce – se nachází klíčový bod.

A právě odtud ukrajinské síly prorazily první a nejsilnější ruskou linii opevnění a začátkem září osvobodily město Robotyne.

Část ukrajinského vojenského vedení se domnívá, že Ukrajina již prolomila nejsložitější ruskou obrannou síť na jihu Ukrajiny.

Ilustrační obrázek znázorňuje, že pokud se ukrajinským silám podaří z Robotyne proniknout do Tokmaku, mohou pokračovat na jih k Azovskému moři a případně obsadit jedno z Ruskem okupovaných měst Mariupol nebo Melitopol. (Ilustrace The Epoch Times, Shutterstock)

Město Robotyne, které se nachází v regionu Záporoží, leží na silnici mezi frontovým městem Orichiv a Ruskem okupovaným železničním uzlem Tokmak. Jeho strategická poloha by mohla Ukrajině poskytnout další schopnost zaútočit na klíčové ruské zásobovací cesty.

Pokud se ukrajinským silám podaří z Robotyne proniknout do Tokmaku – zhruba 18 mil jižně – mohly by účinně rozdělit ruské síly okupující oblast severně od Azovského moře a přerušit dodávky těm, které se nacházejí v Chersonu a západním Záporoží.

Navíc by to Ukrajině poskytlo výhodnou pozici, ze které by mohla postupovat na jih přes Záporožskou provincii směrem k Azovskému moři a obsadit buď okupované přístavní město Mariupol, nebo Melitopol dále na západ.

Avšak pro armádu, která se denně pohybuje na délku dvou fotbalových hřišť, je 18 mil dlouhá cesta. Obzvlášť když se na obzoru rýsuje krutá východoevropská zima.

Obsazení Mariupolu nebo Melitopolu by nepochybně přišlo draho, ale odřízlo by tisíce ruských vojáků od jejich zásobovacích cest a připravilo by Rusko o jediný pozemní most na Krym.

Ukrajinské vedení o svých záměrech mlčí a nikdo mimo velení s jistotou neví, jakým směrem se bude ubírat další postup. Je však dostatečně jasné, že mají v úmyslu získat zpět každý centimetr území ztraceného při pokusu o dobytí Ruskem.

Je také jasné, že mír nehrozí ani se o něj v současné době neusiluje.

Vítězství – jak je zřejmé – bude dosaženo spíše za roky než za měsíce.

Nápor, který nevyšel

Jak se mohla tato opěvovaná ukrajinská protiofenzíva dostat do takto svízelné situace, je stále předmětem sporů.

Když ukrajinské vojenské vedení 4. června oznámilo svou protiofenzívu, západní poradci naléhali na rychlé znovuzískání klíčových bodů. Ukrajinská armáda, dychtící po lepších zbraních a vybavení od svých bohatších západních partnerů, vyhověla – alespoň zpočátku.

Mechanizované jednotky se vrhly do úkolu prolomit ruské linie, aby vzápětí uvízly v bahně a minových polích – ideální kořistí pro ruské zabijáky čekající v záloze.

V červenci se postup zpomalil na hlemýždí tempo, což vedlo analytiku ve Spojených státech k pochybnostem, zda lze válku vůbec vyhrát. Ruské síly využily klidu a od června do

září zčtyřnásobily velikost svých minových polí, čímž přidaly další hloubku a hustotu min na frontě.

Ukrajinská odminovací vozidla – vybavená k odstranění asi 82 metrů od min – čelila pětkrát delším minovým polím.

Koncem srpna byl Bílý dům nucen upřesnit, že nepovažuje protiofenzívu za patovou, ale že je otevřen “vyjednanému mírovému” řešení mezi Ukrajinou a Ruskem.

Ruští vojáci s vybavením pro likvidaci výbušnin (EOD) při odminování pole v Doněcku na Ukrajině 23. června 2023. (Stringer/AFP/ Getty Images)

Přesto, zatímco byli mnozí západní poradci frustrováni nedostatkem znatelných zisků na mapě, začínali se ukrajinští důstojníci přizpůsobovat realitě bojiště. Rozhodli se, že Ukrajina přijme pomalou, mučivou, ale vítěznou formu války, která nyní začala dominovat na frontových liniích.

NATO nyní začíná poznávat plody této pomalé, drtivé práce. Generální tajemník Jens Stoltenberg během návštěvy Kyjeva 28. září uznal, že Ukrajina „postupně získává půdu pod nohama“.

„Spojenci,“ řekl, „musí přijmout náklady, které přijdou, aby zabránili ještě větším nákladům, které by nevyhnutelně způsobilo kapitulování před Ruskem, čímž by nastala nová éra dobývání.“

**Kapitulace Ukrajiny neznamená mír.
Znamenalo by to brutální
ruskou okupaci.**

Jens Stoltenberg, generální tajemník NATO

(Johannes Simon/Getty Images)

Jens Stoltenberg, generální tajemník NATO (Johannes Simon/Getty Images)

„Čím silnější bude Ukrajina, tím víc se blížíme k ukončení ruské agrese,“ řekl Stoltenberg.

„Rusko by mohlo složit zbraně a ukončit svou válku již dnes. Ukrajina tuto možnost nemá. Kapitulace Ukrajiny by neznamerala mír. Znamenala by brutální ruskou okupaci. Mír za každou cenu by nebyl žádným mírem.“

Přijetí mlýnku na maso

Tím, že se Ukrajina odklonila od doporučení zahraničních analytiků a zaměřila se na pomalejší formu bojového postupu, dobyla zpět více než tucet opevněných vesnic za pouhé dva měsíce.

Tato strategie, při níž se bojuje především pomocí útoků malých jednotek pěchoty podporovaných přesnou palbou dělostřelectva, je sice plodná, ale pomalá. Každý krok je tvrdě vybojován.

Podle jedné zprávy ([pdf](#)), kterou vypracoval britský think tank Royal United Services Institute (RUSI), ukrajinské síly nyní v průměru postupují o pouhých 460 až 790 metrů denně.

Ačkoli je to brutální, toto tempo umožňuje Ukrajině zachovat mnohem více pracovních sil a vybavení, zatímco předchozí pokusy o rychlý průlom způsobily devastaci jejích již tak vzácných zásob.

Tyto počáteční ukrajinské ztráty tak mohou svědčit spíše o selhání západních poradců než ukrajinských důstojníků, napsala Nataliya Bugayova, pracovnice think tanku Institut pro studium války, ve své [zprávě](#) z 25. září.

„Ukrajina rozpoznala realitu ruské obrany mnohem rychleji než západní politici, kteří očekávali rychlý ukrajinský průlom,“ uvádí ve zprávě Bugajová.

„Ukrajinské síly udělaly to, co dělají úspěšné armády. Přizpůsobily se a nyní postupují vpřed.“

**Ukrajina pochopila realitu
ruské obrany mnohem rychleji
než západní politici.**

Nataliya Bugayova, pracovnice Institutu pro studium války

(Institut pro studium války)

Nataliya Bugayova, Institut pro studium války (Institut pro studium války)

Západní představitelé chtěli bleskovou válku, ale jednoduše řečeno, Ukrajina nemůže udržet území, které získala, pokud půjde rychleji.

Oddálením vyvrcholení protiútoků si Ukrajina může zajistit, že osvobodí co největší území a cestou znehodnotí maximální množství ruských zásob.

Pomalé tempo však poskytuje ruským silám čas na přípravu, což se také děje.

Ačkoli ztrácejí území, ruské síly se opevnily a nyní provádějí spořádané ústupy a úspěšně brání ukrajinskému postupu, i když jsou na ústupu.

Kromě zpomalení ukrajinského postupu si tyto akce v týlu vybírají daň i na ukrajinském materiálu.

Aby si Ukrajina udržela těžce vydobytou dynamiku v boji proti tak masivnímu nepříteli, potřebuje pomoc zvenčí. To znamená neustálou pomoc od západních spojenců nejen v nejbližší době, ale možná i v následujících letech.

Za tímto účelem musí západní poradci podle Bugayové přijmout ukrajinský způsob vedení války – nejen pro tuto protiofenzívu, ale i pro zimu a příští protiofenzívu.

„Ukrajinské operace mohou a pravděpodobně budou pokračovat i v dešti a blátě, i když budou probíhat pomaleji,“ řekla.

„Ukrajina může tuto válku vojensky vyhrát, ale bude k tomu zapotřebí více než jedna protiofenzivní operace.“

**„Ukrajina může tuto válku vojensky vyhrát,
ale bude k tomu zapotřebí více
než jedna protiofenzivní operace.“**

Nataliya Bugayova, pracovnice Institutu pro studium války

Nataliya Bugayova, Institut pro studium války (Institut pro studium války)

Nedostatek munice mění strategie

Závislost na Spojených státech a jejich evropských partnerech vyvolává zásadní otázku.

Ukrajínští vojáci nepochybuji o tom, že jde o běh na dlouhou vzdálenost. Zda Ukrajina dokáže získat zdroje potřebné k udržení tohoto dlouhodobého úsilí, je však jiná otázka.

Nedostatek dodávek již v různých obdobích kriticky ovlivnil ruské i ukrajinské operace. Vedení v Moskvě a Kyjevě se musela přizpůsobit skutečnosti, že v dohledné budoucnosti bude tolik potřebná munice chybět.

Moskva, stejně jako Kyjev, začala válku s převážnou závislostí na dělostřelecké palbě.

Podle zprávy RUSI se ruské síly zpočátku řídily odhady počtu střel potřebných pro různé typy bojů, které vycházely ze strategických doktrín z druhé světové války. Nyní, ve druhém roce války, se Moskva přizpůsobila faktu, že jednoduše nemá munici ani neovládá logistické trasy potřebné k tomu, aby takovou rychlost palby udržela po dlouhou dobu..

V tom má Ukrajina na východě převahu. Zpráva RUSI uvádí, že schopnost ukrajinských sil postupovat vpřed do značné míry závisela na jejich schopnosti získat převahu v dělostřelecké palbě.

„Převaha nad Rusy spolu s lepšími prostředky pro odhalování nepřátelského dělostřelectva a vedení protibaterijní palby je zásadní ukrajinskou výhodou,“ uvádí zpráva.

„Délka trvání této výhody je omezena provozuschopností ukrajinského dělostřelectva, dostupností náhradních hlavních a pokračujícími dodávkami munice ráže 155 mm.“

A to je právě problém, protože řada zemí NATO se nyní sama potýká s nedostatkem munice ráže 155 mm. Mezi nimi jsou na prvním místě Spojené státy.

Obavy z nepříjemně nízkých zásob dělostřelectva od srpna 2022 rostou.

Dělník kontroluje výrobu 155 mm dělostřeleckých granátů v armádním muničním závodě Scranton ve Scrantonu v Pensylvánii 12. dubna 2023. Spojené státy se nyní spolu s řadou zemí NATO potýkají s nedostatkem 155 mm munice, protože pokračují v jejích dodávkách na Ukrajinu.
(Hannah Beier/Getty Images)

Ministryně armády Christine Wormuthová prohlásila, že výrobní kapacita munice v USA je na „absolutní hranici“. Tehdejší předseda sboru náčelníků štábů Mark Milley prohlásil, že k doplnění svých značně vyčerpaných zásob má země „ještě hodně daleko“.

Spojené státy nyní plánují navýšit do roku 2027 výrobu munice o 500 %, ale i tak by tento počet nedosáhl současně požadované úrovně ani z poloviny.

Pentagon podnikl kroky k zastavení vyčerpávání svých zásob munice tím, že munici pro Ukrajinu nakupuje od jiných zemí, místo toho, aby se zbavoval vlastních zásob.

Je jasné, že pokud Ukrajina doufá, že si udrží svou převahu, bude muset najít jiný způsob, jak toho dosáhnout, než je nasazení dělostřelectva.

Letadla, tanky a automobily

Ukrajina se pokouší posílit svou protiofenzívu novými schopnostmi, posiluje pozice své pěchoty obrněnými vozidly, bezpilotními letouny s dlouhým doletem a moderními stíhačkami.

První dodávky amerických bojových tanků Abrams dorazily na Ukrajinu koncem září. Jejich součástí jsou i 120 mm náboje s ochuzeným uranem. Tato munice, vyrobená z nesmírně hutného kovu, poskytne Ukrajině dlouho požadovanou schopnost prorážet ruské tanky.

Podobně se nizozemské a dánské vedení v srpnu dohodlo na dodání stíhaček F-16 Ukrajině. Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj řekl, že tato technologie pomůže Ukrajině rozšířit protiofenzívu a přinést nový způsob vedení války na frontě.

„[F-16] nepochybně dodá novou energii, sebedůvěru a motivaci bojovníkům i civilistům,“ uvedl Zelenskyj ve zprávě pro ukrajinské ozbrojené síly. „Jsem si jistý, že přinese nové výsledky pro Ukrajinu a celý [evropský region].“

Ukrajina o stíhací letouny dlouho usilovala, ale bránily jí v tom Spojené státy, které se obávaly, že poskytnutí letounů zvýší riziko jaderného konfliktu s Ruskem.

Mnoho aspektů dohody zůstává nejasných, včetně toho, kolik přesně bojových letounů Ukrajina obdrží a jak dlouho potrvá, než budou její piloti létat s F-16 na ukrajinském a případně i ruském nebi.

Stejně tak zůstává nejasné, nakolik je Ukrajina ochotna dodržet svůj slib, že letouny nepoužije k přenesení boje na ruské území, což by mohlo vést k eskalaci konfliktu, který je již tak napjatý hrozbami jaderného zničení.

Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyy (vpravo) a dánský premiér Mette Frederiksen sedí ve stíhačce F-16 na letecké základně Skrydstrup v Dánsku 20. srpna 2023. Nizozemské a dánské vedení souhlasilo s poskytnutím stíhaček F-16 Ukrajině, který Zelenskyy řekl, že pomůže Ukrajině rozšířit protiofenzívu. (Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix/AFP přes Getty Images)

Podpora USA jako divoká karta

Veškerá tato podpora však poukazuje na jednu potenciálně fatální slabinu ukrajinské protiofenzivní strategie: její závislost na Spojených státech.

K 26. září schválily Spojené státy v reakci na ruskou invazi na Ukrajinu balíčky výdajů za více než 113 miliard dolarů. Naprostá většina těchto prostředků byla vynaložena prostřednictvím ministerstva obrany a americké agentury pro mezinárodní rozvoj.

Není však jasné, jak dlouho mohou Spojené státy ještě utrácet. A co je ještě důležitější, není vůbec jisté, zda Spojené státy mají vůli obětovat to, co jim zbývá.

I proto tři republikánští uchazeči o prezidentský úřad označili odpoutání se od války za svou prioritu v předvolební kampani. Bývalý prezident Donald Trump, floridský guvernér Ron DeSantis a podnikatel Vivek Ramaswamy slíbili, že omezí podporu Ukrajiny a budou usilovat o mír s Putinem.

V takovém případě možná Moskva nebude muset na Ukrajinu čekat. Možná jí bude stačit přečkat Bidenovu administrativu.

Jak uvádí zpráva RUSI, rozhodnutí, která budou ovlivňovat úspěchy Ukrajiny v roce 2024, se již přijímají. Ta, která budou formovat rok 2025 a další, přijdou zanedlouho.

„Nyní je jasné, že konflikt se protáhne,“ uvádí zpráva. „Neprovedení včasných úprav podpory bude znamenat vysokou cenu v roce 2024.“

Přijdou krvavé zimy

Ukrajinské vojenské vedení nehodlá čekat na příležitost zahájit další protiofenzívu. Zdá se, že hodlá maximálně využít podpory, kterou má, a bojovat i s příchodem kruté zimy.

„Bojové akce budou tak či onak pokračovat,“ řekl na konferenci začátkem září šéf kyjevské zpravodajské služby Kyrylo Budanov.

„V mrazu, mokru a blátě se bojuje obtížněji. [Ale] boje budou pokračovat. Protiofenzíva bude pokračovat.“

Je pravděpodobné, že Rusko doufá, že zastaví Ukrajinu během chladnějších měsíců zvýšením útoků na potravinovou a energetickou infrastrukturu, jako tomu bylo v loňském roce.

**„V mrazu, mokru a blátě se bojuje obtížněji.
[Ale] boje budou pokračovat
Protiofenzíva bude pokračovat.“**

Kyrylo Budanov, šéf kyjevské zpravodajské služby, Ukrajinská armáda

(Valentyn Ogirenko/Reuters)

Kyrylo Budanov, šéf kyjevské zpravodajské služby, Ukrajinská armáda

Klíčovým cílem Ukrajiny v průběhu sezóny proto bude udržet tlak na Rusko, omezit jeho schopnost zasáhnout infrastrukturu a vytvářet rezervy.

„Současné útočné operace Ukrajiny budou pravděpodobně pokračovat i na podzim. Je třeba si položit otázku, zda lze již nyní podniknout kroky k udržení tlaku i v zimě,“ uvádí zpráva RUSI.

V případě, že Ukrajina bude bojovat, a to i přes zimu, zůstává problémem obrovská rozloha území, které je třeba osvobodit.

Podle DeepState UA, uznávané zpravodajské skupiny s otevřenými zdroji, které ukrajinská armáda důvěřuje, osvobodila Ukrajina do dnešního dne asi 26 000 čtverečních kilometrů.

Na východě a jihu Ukrajiny však zůstává více než 160 000 čtverečních kilometrů území okupovaného Ruskem. Je důležité zmínit, že toto číslo nezahrnuje nelegálně anektovaná území na Krymu, v Doněcku a Luhansku, která nyní fungují pod ruskými loutkovými vládami.

Pokud jsou tato území zahrnuta do Ruskem okupované Ukrajiny – což američtí představitelé navrhnou – celková plocha, kterou zbývá osvobodit, činí zhruba 275 000 čtverečních kilometrů.

Ukrajina tak dosud osvobodila pouze přibližně desetinu okupovaného území na východě a jihu.

„Bez ohledu na pokrok dosažený během ukrajinské protiofenzívy,“ uvádí zpráva RUSI, „budou nutné následné ofenzívy k osvobození celého ukrajinského území.“

Pokud tedy má být ukrajinský postup udržen, bude země muset bojovat a dostávat od spojenců obrovské množství peněz a materiálu ještě několik let.

Z původního amerického originálu přeložila Kateřina Kudláčková